SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1140

av Erik Ottoson (M)

En ny myndighet för viltförvaltning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att inrätta en ny viltmyndighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av en digitalisering och automatisering av hela eller delar av beslutsprocessen för ansökningar om vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av att digitalisera och automatisera hela eller delar av kontrollen av vapen som importeras till Sverige samt av att dessa når slutkund på ett legalt sätt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges långa jakttradition har gett oss en väl förankrad lagstiftning där etik och viltförvaltning står i centrum. Den modellen har starka värden att bevara. Samtidigt behöver dess organisation utvecklas för att fungera bättre.

I dag är myndighetsansvaret uppdelat. Naturvårdsverket svarar för nationella viltförvaltningsfrågor, länsstyrelserna för lokala jaktbeslut och Polismyndigheten för vapenfrågor. Jakt och viltvård är inte huvuduppgiften för någon av dessa myndigheter.

När frågorna inte prioriteras märks det hos jägarna och riskerar att minska tilltron till en rättvis och saklig myndighetsutövning.

En översyn inleddes genom regeringens direktiv 2023:108 den 6 juli 2023. Utredaren skulle pröva uppgiftsfördelningen inom jakt och viltvård och föreslå en nationell viltförvaltningsmyndighet. I maj 2025 presenterades SOU 2025:50, En ny nationell myndighet för viltförvaltning. Förslaget innebär att en Viltförvaltningsmyndighet inrättas och övertar uppgifter bland annat från Naturvårdsverket. Remissbehandlingen gav ett delat utfall. Därtill har Jaktlagstiftningsutredningen i SOU 2025:125, En ny viltförvaltningslagstiftning, i januari 2026 föreslagit att nuvarande jaktlag och jaktförordning ersätts med en viltförvaltningslag och en viltförvaltningsförordning.

Att samla jakt- och viltförvaltningsfrågorna i en myndighet skulle ge dem en tydligare hemvist. En organisation med fokus på goda villkor för jakten, enklare hantering för jägare och vapenägare samt det jaktliga kulturarvet kan stärka jägarkårens förtroende för staten. Riksdagen har redan tillkännagivit att en ny viltmyndighet bör inrättas. Med SOU 2025:50 som underlag bör arbetet nu föras vidare utan onödigt dröjsmål. Regeringen får bedöma den närmare utformningen och ansvarsfördelningen utifrån utredningen.

Långa handläggningstider för vapenlicenser skapar alltjämt stora problem för såväl jägare som vapenhandlare. Digitalisering och automatisering av hela eller delar av ansökningsprocessen behöver därför övervägas. Samma behov finns i kontrollen av importerade vapen och av att de når slutkunden på laglig väg. I båda dessa avseenden skulle övergången till en ny myndighet kunna vara till gagn. I denna process kan en ny myndighet med fördel också ta intryck av andra myndigheter som har att utföra liknande uppgifter. Främst Transportstyrelsen i samverkan med Trafikverket som har att pröva beslut om körkortstillstånd, körprov och körkort kan vara av intresse. Transportstyrelsen har gjort stora framsteg vad gäller automatiserad myndighetsutövning. Eftersom många fall av beslut om vapenlicenser m.m. främst handlar om registerkontroller och andra mer formella kontroller likt de som krävs för Transportstyrelsens verksamhet finns säkerligen här lärdomar att dra, inte minst kring hur system ska avgöra vilka ärenden som behöver prövas av en människa innan beslut fattas.

Erik Ottoson (M)